

Nieuwsbrief NZG

8(1/2), jaargang 2006

Nederlandse Zeevogelgroep

Dutch Seabird Group

ISSN: 1566-6778

Texel, oktober 2007

redactie Nieuwsbrief NZG: Mardik F. Leopold
p/a IMARES-Texel, Postbus 167, 1790 AD Den Burg, Texel
e-mail zevenhuizen-3@texel.com

Guido O. Keijl, Brederodestraat 16A
1901 HW Bakkum, e-mail guido@hetnet.nl

secretariaat NZG: De Houtmanstraat 46
1792 BC Oudeschild, Texel, e-mail info@zeevogelgroep.nl

Witte kanoetstrandloper op de Friese kust

Een gewone (juvenile) en een witte kanoetstrandloper langs de zeedijk tussen Zurich en Dijksterburen (Friesland), 16 september 2007. Foto's: Barend H. Kuiken.

Tijdens onze maandelijkse watervogeltelling voor SOVON op 16 september ontdekten mijn zuster Coby en ik deze kanoet met afwijkend verenpak tussen een groepje overtuigende kanoeten, aan de voet van de zeedijk, even ten noorden van Zurich (Frl).

Op 17/09/07 vond mijn broer Dirk de witte kanoet rond het middaguur terug, even noorden van Zurich, ook weer in gezelschap van een clubje (grijze) kanoeten en later die middag zetten Coby en ik een zoektocht langs de westerzeedijk op touw. Om half vier vond Coby 'm weer en kon ik de een aantal foto's maken. Dat ook weer even ten noorden van Zurich, t.h.v. kilometersteen 5,3. Ook nu scharrelde dit exemplaar in gezelschap van een tiental grijsgeklede kanoeten langs de glooiing. Hun gedrag leek erg op dat van Steenlopers; telkens een stukje lopen en dan weer tussen de stenen en het zeewier pikken.

Barend Kuiken, De Hingst 14, 8862 TZ Harlingen. kuiken-molenaar@home.nl

Theunis Piersma, dé kanoetenkenner laat weten: wat een interessant geval: wij hebben twee jaar geleden wel een gedeeltelijk wit exemplaar op de Banc d'Arguin gezien, maar zo'n hele witte is nieuw voor mij. Dat ie samen met een juveniel op zo'n atypisch plekje loopt suggereert dat het om een hele jonge vogel gaat, en misschien wordt zo'n opvallend beest wel niet oud.

Hein van Grouw, dé albinokenner laat weten: Zeker geen albino en ook de term flavist moet je hier niet gebruiken. Flavist werd voor alles gebruikt wat maar een beetje bleker was dan normaal. Maar zoals inmiddels uitgebreid is gepubliceerd, kunnen al die bleke pietjes door verschillende mutaties worden veroorzaakt. In het geval van deze kanoet gaat het om de mutatie bruin (*brown*), een onvolledige oxidatie van het eumelanine. Verder is het beestje door 'weer en wind' nog verder opgebleekt. Bruin is bij alle soorten altijd recessief en geslachtsgebonden dus dit moet een vrouwtje zijn. **Grouw@naturalis.nnm.nl**

Zie verder:

van Grouw H. 2000. Kleurmutaties bij vogels. Vogeljaar 48: 6-10.

van Grouw H. 2006. Not every white bird is an albino: sense and nonsense about colour aberrations in birds. Dutch Birding 28: 79-89.

Zeenaald géén gemakkelijke prooi!

(Eiders en Kuifaalscholvers "worstelen" met zeenaalden in noordoost Engeland)

Zeenaalden lijken in opkomst in het Noordzee gebied en worden steeds vaker als prooi van zeevogels gemeld (Harris *et al.* 2007). Of deze prooivis voor zeevogels voldoende voedingswaarde bevat, wordt in twijfel getrokken. In ieder geval veroorzaakt de opmerkelijke lichaamsvorm van de vis nogal wat problemen bij de maaltijd! Dit zag ik mooi geïllustreerd op 11 maart 2007 in de haven van Blyth, iets ten noorden van Newcastle-upon-Tyne in NO Engeland (55°7'N, 1°30'W). Gedurende een half uur volgde ik twee foeragerende vrouwtjes eidereend. Deze vogels waren druk aan het duiken en kwamen geregeld boven met een zeenaald in de snavel. De zeenaalden gaven zich niet makkelijk gewonnen en kronkelden zich om snavel en kop van de eiders. Maar na een worstelpartij van meestal één tot drie minuten slaagden de vogels er toch in de prooi door te slikken.

Twee weken eerder zag ik op dezelfde plek vergelijkbaar gedrag van twee onvolwassen kuifaalscholvers. Een van hen was in juli 2006 als nestjong geringd op het Schotse Isle of May. De kuifaalscholvers foerageerden een paar minuten actief op zeenaalden en gingen dan op de kant staan, blijkbaar in een poging om de gevangen vissen weg te werken. Bij één van de vogels staken op een gegeven moment drie staarten van zeenaalden uit de bek. Het kostte de vogels de nodige tijd op de waterkant om de prooien echt geheel weg te werken. Hoewel ik Blyth geregeld bezoek, heb dit gedrag bij geen van de twee soorten vaker gezien. De eidereend wordt ook niet in Harris *et al.* (2007) genoemd. Voor de kuifaalscholvers van Isle of May is de zeenaald tegenwoordig een geregelde prooi. De soort zeenaald in Blyth kon niet worden vastgesteld maar in een persoonlijk commentaar op de foto's stelt Mike Harris dat er sprake moet zijn van de adderzeenaald *Entelurus aequoreus* omdat die nu talrijk is voor de noordoostelijke Britse kust.

**Daniel M Turner, 9 Haswell Gardens, North Shields, Tyne and Wear, NE30 2DP Engeland.
Dan.M.Turner@btopenworld.com. (Nederlandse bewerking Jan Andries van Franeker)**

Referentie:

Harris M.P., Beare D., Toresen R., Nøttestad L., Kloppmann M., Dörner H., Peach K., Rushton D.R.A., Foster-Smith J. & Wanless S. 2007. A major increase in snake pipefish (*Entelurus aequoreus*) in northern European seas since 2003: potential implications for seabird breeding success. Mar. Biol. 151: 973-983.

Foto's volgende pagina: Daniel M. Turner.

Nieuwsbrief NZG jaargang 8 nr. 1/2